

SANDHEDEN OM

FENTANYL

Drop Dead

Murder 8

China White

Poison

Lethal
Injection

Apache

dk.drugfreeworld.org

HVORFOR VI HAR SKREVET DETTE HÆFTE

Man hører meget snak om stoffer nu om dage – i skolen, på gaden, på internettet og i tv. Noget af det er sandt, andet er det ikke.

Hvad du måske ikke ved, er at meget af det du hører om stoffer, faktisk kommer fra dem der sælger dem. Tidligere narkohandlere har sagt at de ville fortælle folk hvad som helst for at få dem til at købe stoffer.

Du har brug for de virkelige kendsgerninger og sandheden om stoffer så du kan træffe en kvalificeret beslutning om dem. Det er derfor vi har forberedt dette hæfte – til dig.

Din feedback er vigtig for os, så lad os vide hvad du synes om dette hæfte. Besøg os på dk.DrugFreeWorld.org og send os en e-mail på info@drugfreeworld.org.

HVAD ER FENTANYL?

Fentanyl er et ekstremt stærkt stof som har været brugt i årtier som smertestillende middel. På grund af dets store potentiale for at forårsage afhængighed er det primært blevet brugt til at lindre stærk smerte, såsom ved fremskreden kræft eller efter alvorlige operationer.

Fentanyl er i samme klasse af stoffer som smertestillende midler såsom morfin eller oxycodon og det ulovlige stof heroin. Disse stoffer der kaldes *opioider*, er primært produkter af opiumsvalmuen. Nogle, såsom heroin og morfin, er direkte udvundet af opium. Andre, såsom oxycodon, er

semi-syntetiske, hvilket betyder at de er skabt i et laboratorium ud fra et naturligt stof. Fentanyl er 100 procent skabt i et laboratorium og er fuldt ud syntetisk.

Der er ikke brug for planteprodukter til at fremstille fentanyl hvilket betyder at det kan skabes hvor som helst hvor man kan få fat i laboratoriekemikalier. Det har gjort det nemt for narkohandelsorganisationer at fremstille det i ulovlige laboratorier til distribution som narko. I 2013 begyndte distributionen af fentanyl at skyde i vejret i USA med en deraf følgende stigning i antallet af dødsfald på grund af overdosis.

HVORDAN BRUGES FENTANYL?

Som lægemiddel kan fentanyl påføres huden i form af et plaster, gives som en pille med meget lav dosis eller gives i form af en sugetablet eller "slikkepind" der langsomt opløses. Der findes også sprays som bruges under tungen eller i næsen. Flydende fentanyl kan indsprøjtes.

Alle disse former for fentanyl kan misbruges. Plastre kan klippes op og lægges under tungen, eller indholdet kan presses ud og sluges.

Ulovlige former for fentanyl findes ofte i falske receptpligtige piller hvoraf hvilke som helst kan være dødbringende. Fentanyl i pulverform kan opløses til indsprøjtning eller til at ryge i en glaspibe. Ikke-farmaceutisk fentanyl kan også tilsættes

øjendråber, næsespray eller små firkanter af blæksugerpapir som brugerne putter i munden.

Da fentanyl kan kombineres med metamfetamin* eller kokain, kan det sniffes, ryges eller indsprøjtes uden at brugerne er klar over at de tager fentanyl.

Et stigende antal ulovlige damp-produkter og hash bliver også tilsat fentanyl som kan være dødelig.

HVORFOR ER FENTANYL SÅ FARLIGT?

To faktorer gør fentanyl farligt og dræbende. Den ene er dets utrolige styrke. Det er op til

* metamfetamin: et farligt stof der forstyrrer nervesystemet, ofte kendt som *meth* eller *crystal meth*

50 gange stærkere end heroin og 100 gange stærkere end morfin. Så lidt som to milligram ren fentanyl, hvilket kun er et par korn, kan være en dødbringende dosis.

Den anden faktor er at folk måske ikke engang ved at de tager fentanyl. Det blandes ofte med ulovlige stoffer såsom heroin, kokain eller metamfetamin. En uvidende bruger kan uventet tage en overdosis med fentanyl.

Pulveriseret fentanyl presses ofte ind i falske piller der ligner ægte receptpligtig medicin. I 2023 beslaglagde politibetjente i USA mere end 80 millioner falske piller med fentanyl fra det sorte marked.

SLANGUDTRYK

- Apache
- China Girl
- China Town
- China White
- Dance Fever
- Drop Dead
- Fetty
- Friend
- Goodfellas
- Great Bear
- He-Man
- Jackpot
- King Ivory
- Lethal Injection
- Murder 8
- Poison
- Tango & Cash
- TNT

En dødelig dosis fentanyl

(billedet vises i 200 % faktisk størrelse)

FALSKE PILLER: EN PILLE KAN DRÆBE

Kriminelle narkonetværk masseproducerer falske piller, tilsætter fentanyl og markedsfører dem som receptpligtig varemærkemedicin.

Falske piller som man har fået af en ven eller købt online eller gennem sociale medier, kan indeholde fentanyl og være dræbende.

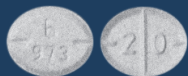
Disse piller er lavet til at ligne receptpligtig medicin såsom oxycodon (OxyContin og Percocet), hydrocodon (Vicodin) og psykotrope medikamenter eller stimulanser (Xanax og Adderall).

Af de falske piller der er tilsat fentanyl, og som blev analyseret af DEA,* indeholdt 7 ud af 10 en potentielt dødelig dosis fentanyl.

Form brugt til
at lave ulovlige piller

* DEA: US Drug Enforcement Administration

Ægte receptpligtig
Adderall-pille

Forfalsket
Adderall-pille

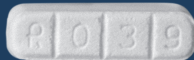
Ægte receptpligtig
oxycodon-pille

Forfalsket
oxycodon-pille

Ægte receptpligtig
Xanax-pille

Forfalsket
Xanax-pille

Jeg gik ned på hendes værelse og åbnede døren, og jeg fandt hende. Hun stod oprejst, men hun var foroverbøjet med hovedet på sofaarmen og en bunke opkast. Da jeg tog hende op, var hendes øjne åbne, og jeg vidste at hun var død.”

– Mor

HVORDAN DRÆBER FENTANYL?

En person der får overdosis med fentanyl, bliver omtåget og søvrig og kan hurtigt miste bevidstheden. Stoffet påvirker den del af hjernen der styrer vejrtrækningen, så personens vejrtrækning bliver langsommere og sværere. De kan begynde at snorke og lave gurglelyde indtil de holder helt op med at trække vejret.

Fentanyl kan også få musklerne i brystet til at stivne hvilket også stopper vejrtrækningen. Denne fysiske reaktion kan ske umiddelbart efter indtagelse af stoffet.

“Jeg var bogstavelig talt klinisk død i min mors stue ved min mors fødder foran min søster. Og jeg ønskede aldrig at være i den situation.”

– Kyle

SYMPTOMER PÅ OVERDOSIS FRA FENTANYL

Da selv små doser fentanyl kan være dødbringende, kan det redde et liv at genkende tegnene på en overdosis.

Her er nogle symptomer på en fentanyl-relateret overdosis:

- Dyb bedøvelse
- Langsom, overfladisk vejrtrækning
- Åndedrætsstop
- Blå negle og læber
- Gispnen, gurglen eller snorken
- Ikke reagerende eller bevidstløs
- Kold og klam hud

KORTTIDSVIRKNINGER AF FENTANYL

Faren for en person der indtager fentanyl, enten med vilje eller utilsigtet, er at han eller hun for let kan blive udsat for en dødelig overdosis – selv efter en enkelt brug.

- Død
- Bedøvelse
- Forvirring
- Dårlig fysisk koordination
- Døsighed
- Kvalme
- Opkastninger
- Små pupiller
- Forstoppelse
- Hovedpine
- Åndedræts-depression

“I dag for to år siden begravede jeg min søn. Han var 29 år gammel, og han tog en Xanax-pille fra det sorte marked som var tilsat fentanyl. Han lagde sig til at sove og vågnede aldrig op.” – Far

LANGTIDSVIRKNINGER AF FENTANYL

Den mest åbenlyse langtidsvirkning af fentanyl er afhængighed. Fordi stoffet er så stærkt, kan afhængighed opstå hurtigt. Det er en af grundene til at nogle narkohandlere tilsætter fentanyl til metamfetamin eller kokain – for hurtigt at gøre deres kunder afhængige af deres stoffer.

Narkohandlere blander også fentanyl med andre stoffer fordi der kun er brug for små mængder for at gøre en bruger høj. Tilsætning af fentanyl gør andre stoffer stærkere og billigere men også mere dræbende.

- Misbrug
- Permanent skade på åndedrætssystemet
- Mental tåge
- Skade på lever og nyrer
- Depression, ængstelse og humørsvingninger
- Svækket immunsystem
- Død

EN KORT HISTORIE OM FENTANYL

Fentanyl blev udviklet som medicinsk stof i 1959 og godkendt til medicinsk brug i 1968. Det blev først brugt på hospitaler som indsprøjtning mod svær smerte eller i bedøvelsesmidler til operationer. På grund af fentanyls vanedannende potentiale ordineres

det primært kun ved svær smerte i behandling ved livets afslutning, såsom hos kræftpatienter i terminalfasen.

I 1990'erne blev fentanylplasteret godkendt, og i 1998 begyndte fentanyl at blive distribueret i sugetabletform.

Efter disse udgivelser blev mindre mængder af disse former taget fra medicinske faciliteter og misbrugt og solgt ulovligt på gaden hvilket resulterede i et lille antal dødsfald på grund af overdosis hvert år.

DØDSFALD PÅ GRUND AF OVERDOSIS

I 2006 begyndte man at registrere en dramatisk stigning i antallet af fentanylrelaterede dødsfald på grund af overdosis i USA. De blev sporet til et ulovligt laboratorium i Toluca, Mexico. Da dette laboratorium blev lukket, faldt antallet af dødsfald tilbage til lave niveauer.

Derefter begyndte antallet af dødsfald at

stige igen i 2013 idet laboratorier i Asien fremstillede fentanyl i store mængder. Etablerede narkohandelsorganisationer begyndte at importere fentanyl fra disse laboratorier og tilsatte ofte fentanyl til heroin, metamfetamin, kokain og forfalsket receptpligtig medicin. Efterhånden som handelsmønstrene blev udvidet, steg dødsfaldene på grund af overdosis støt igen.

Centers for Disease Control and Prevention anslår de årlige fentanylrelaterede dødsfald til mere end 70 000. I løbet af et år anslås det at 84 procent af dødsfaldene på grund af opioider involverede et stof fra fentanylfamilien.

STÆRKERE END FENTANYL

Der findes masser af stoffer som er beslægtet med fentanyl, og nogle af dem er endnu stærkere. Carfentanil er f.eks. 100 gange stærkere end fentanyl og bruges til at behandle elefanter. Men narkohandlere har tilsat det til stoffer beregnet til mennesker, hvilket har forårsaget tusindvis af dødsfald.

Fentanyl

Carfentanil:
100 gange stærkere

DØDSFALD PÅ GRUND AF FENTANYL: EN KATASTROFAL EPIDEMI

Virkningen af fentanyl har været mest tragisk i USA hvor to ud af tre dødsfald som følge af overdoser blev forårsaget af fentanyl i løbet af et år.

I april 2021 nåede det samlede antal dødsfald på grund af overdosis over en 12-måneders periode for første gang 100 000 med fentanyl som hovedårsagen.

I Canada i første halvdel af 2022

involverede 76 procent af de opioidrelaterede dødsfald på grund af overdosis fentanyl eller et fentanyllignende stof. Det samlede antal dødsfald på grund af opioider blev næsten fordoblet i løbet af bare nogle få år.

I Europa indberettede 13 lande fentanylrelaterede dødsfald, herunder Tyskland, Sverige, Det Forenede Kongerige og Finland.

**ZACHARIAH
FOR EVIGT 17**

**ISSAIAH
FOR EVIGT 15**

**AVA
FOR EVIGT 24**

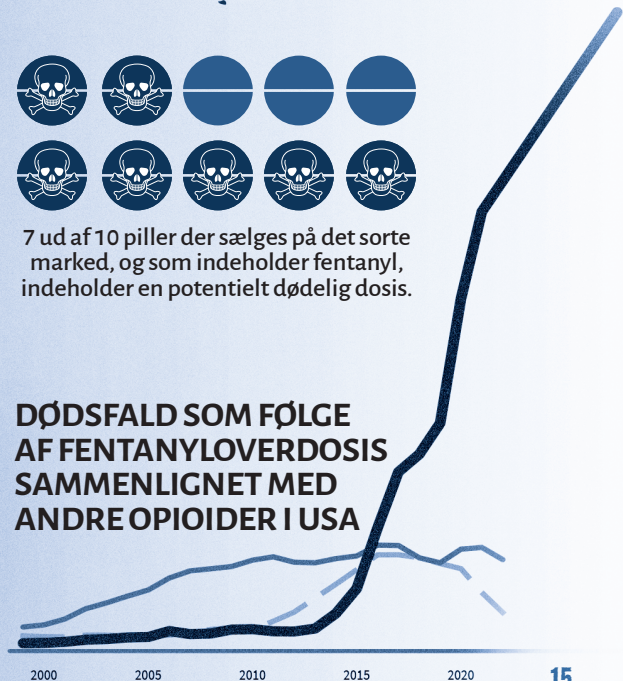
**AMANDA
FOR EVIGT 28**

**JAMES
FOR EVIGT 34**

DØDSFALD SOM FØLGE AF FENTANYLOVERDOSIS SAMMENLIGNET MED ANDRE OPIOIDER I USA

HVEM VI MISTEDE PÅ GRUND AF FENTANYL

Prince: Musikikonet døde af en utilsigtet overdosis af fentanyl som han tog selv.

Mac Miller: I en alder af 26 år døde rapperen og produceren af en kombination af kokain, alkohol og fentanyl.

Tom Petty: Singer-songwriteren tog en overdosis med en dødbringende blanding af fentanyl, oxycodon, Xanax og andre stoffer.

Lexii Alijai: Den 21-årige singer-songwriter og rapper døde af en overdosis med fentanyl og alkohol.

Tyler Sanders: Den unge skuespiller havde en historie med ulovligt stofmisbrug før han som 18-årig fik en overdosis fentanyl.

Angus Cloud: Skuespilleren der var kendt som "Fez" i *Euphoria*, døde som 25-årig af en cocktail af ulovlige stoffer, herunder fentanyl.

Jordan Cashmyer: Reality-TV-personligheden var 26 år da hun døde af en overdosis af fentanyl og kokain.

Jimmy Hayes: Den 31-årige National Hockey League-stjernes død skyldtes forgiftning med fentanyl og kokain.

Jaylon Ferguson: Hans NFL-karriere blev afbrudt som 26-årig da han tog en overdosis med fentanyl og kokain.

Tyler Skaggs: Baseballspiller

Coolio: Hip-hop-legende

Shock G: Amerikansk rapper

Luke Bell: Country-sanger

Logan Williams: Skuespiller

Daniel Mickelson: Skuespiller

Michael K. Williams: Skuespiller

Frank Vallelonga Jr.: Skuespiller

PRINCE

MAC MILLER

TOM PETTY

HVAD NARKOHANDLERE VIL FORTÆLLE DIG

Når teenagere blev interviewet for at finde ud af hvorfor de begyndte at bruge stoffer til at begynde med, svarede 55 procent at det var på grund af pres fra deres venner. De ville være seje og populære. Det ved pusherne.

De vil henvende sig til dig som en ven og tilbyde at "hjælpe dig" med "noget der kan hjælpe dig til at slappe af og have det godt".

Narkohandlere vil, motiveret af de penge de tjener, sige hvad som helst for at få dig til at købe deres stoffer.

De vil fortælle dig at de har et kvalitetsprodukt selvom de måske ikke har nogen anelse om hvad der er i det, eller hvor stærkt det er. De kan endda forsikre dig om at deres piller eller heroin ikke indeholder fentanyl mens de faktisk kan indeholde dødelige doser.

En narkohandler der blev arresteret for at sælge fentanyl og metamfetamin, blev hørt sige: "Hvis de kan overleve rusen, vil jeg altid få løn."

Få kendsgerningerne om stoffer.
Tag dine egne beslutninger.

**“Jeg kunne bogstavelig talt tage det mindste korn
man kunne se med øjet, og det ville være en dosis.
Jeg begyndte at tage det med rundt og give det til folk,
og det forøgede mit omdømme.”**

– Sim (som solgte fentanyl før han blev arresteret)

En ulovlig fentanyl-pillefabrik

Sandheden Om Stoffer

Stoffer er i bund og grund giftstoffer. Hvor stor en mængde man indtager, afgør hvad virkningen er.

En lille mængde virker som en stimulans (kvikker dig op). En større mængde virker som et beroligende middel (sløver dig). En endnu større mængde giver en forgiftning og kan være dødelig.

Det er sandt for ethvert stof. Kun den mængde der skal til for at opnå en bestemt virkning, varierer.

Men mange stoffer har en anden meget uheldig egenskab: de påvirker sindet direkte. De kan forvrænge brugerens opfattelse af hvad der foregår omkring ham eller hende. Det kan

resultere i at personens opførsel bliver underlig, irrationel, upassende og endda destruktiv.

Stoffer blokerer alle fornemmelser, både de ønskede og de uønskede. Så imens stofferne kortvarigt hjælper mod smerte, så underminerer de personens evner og årvågenhed og gør en ude af stand til at tænke klart.

Medicin er stoffer der har til formål at fremskynde, bremse eller ændre noget ved den måde din krop virker på, for at forsøge at få den til at fungere bedre. Sommetider er disse nødvendige. Men de er stadig stoffer: de virker som stimulanser eller beroligende midler, og for meget kan slå dig ihjel. Så hvis du ikke anvender medicin korrekt, kan den være lige så farlig som narko.

**Det virkelige svar er at
få fat i kendsgerningerne
og ikke tage stoffer til at
begynde med.**

HVORFOR TAGER FOLK STOFFER?

Folk tager stoffer, fordi de vil prøve at ændre noget i deres tilværelse.

Her er nogle grunde, unge mennesker selv har givet til, hvorfor de tager stoffer:

- For at passe ind
- For at flygte fra virkeligheden eller slippe af
- For ikke at kede sig
- For at virke voksen
- For at gøre oprør
- For at eksperimentere

De tror, at stoffer er en løsning. Men i sidste ende bliver stofferne problemet.

Det kan være svært at se sine problemer i øjnene, men konsekvenserne af stofmisbrug er altid værre end det problem, man forsøger at løse med stofferne. Det virkelige svar er at få fat i kendsgerningerne og ikke tage stoffer til at begynde med.

Millioner af eksemplarer af hæfter som dette er blevet uddelt til mennesker over hele verden på over 20 sprog.

Efterhånden som der kommer nye stoffer på gaderne, og mere information om deres virkninger bliver kendt, bliver de eksisterende hæfter opdateret, og der bliver lavet nye.

Hæfterne udgives af Foundation for a Drug-Free World, en almennyttig organisation med hovedkvarter i Los Angeles, Californien.

Stiftelsen leverer undervisningsmaterialer, rådgivning og koordinering til sit internationale netværk til forebyggelse af stoffer. Den arbejder med unge, forældre, undervisere, frivillige organisationer og myndigheder – alle med en interesse i at hjælpe folk med at leve et liv uden stofmisbrug.

REFERENCER:

Du kan finde de referencer der er brugt til at sammensætte dette hæfte, på dk.DrugFreeWorld.org/refs.

FOTOKREDITERINGER: side 5–7: DEA; side 14–15: Angels Across America, fotografier brugt med tilladelse fra familierne til ofrene; side 17: Wikimedia, Takahiro Kyono (Tom Petty), Wikimedia, The Come Up Show (Mac Miller), Wikimedia, Penner (Prince); side 19: DEA

KENDSGERNINGER DU HAR BRUG FOR AT VIDE

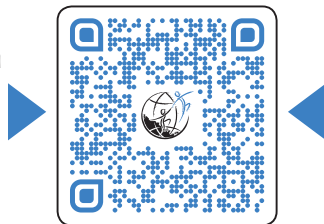
Dette hæfte er et i en serie af publikationer der dækker kendsgerningerne om marihuana, alkohol, fentanyl, syntetiske stoffer, ecstasy, kokain, crack-kokain, crystal meth og metamfetamin, inhalanter, heroin, LSD og misbrug af receptpligtig medicin. Bevæbnet med disse oplysninger kan læseren træffe beslutningen om at leve et stoffrit liv.

For at tage gratis onlinekurser eller komme i kontakt med en Lokalafdeling af Stoffri Verden i dit område, besøg dk.DrugFreeWorld.org

Foundation for a Drug-Free World

DrugFreeWorld.org • info@drugfreeworld.org

+1 888 668 6378 • +1 818 952 5260

**Scan her for at
downlade dette hæfte**